

Reactie advies 2: Gebruik Google en Apple API

Reactie op advies 2 Begeleidingscommissie Digitale Ondersteuning Bestrijding Covid-19

9 juli 2020

"Gelet op het voorgaande adviseert de Begeleidingscommissie de Minister van VWS om met Google en Apple een verwerkersovereenkomst als bedoeld in artikel 28 van de Algemene verordening gegevensbescherming te sluiten. De begeleidingscommissie adviseert om in die verwerkersovereenkomst op te nemen dat Google en Apple garanderen dat zij geen gegevens, -op welke manier dan ook verzameld- in het kader van het gebruik van de notificatie-app zullen verwerken voor eigen doeleinden, óók niet wanneer functionaliteit van de notificatie-app in de besturingssystemen en/of software van Google en Apple zelf ingebouwd zal worden."

Reactie: Om gebruik te kunnen maken van de notificatie app moeten gebruikers, afhankelijk van het type smartphone waarvan gebruik wordt gemaakt, deze downloaden uit de Apple App Store (iOS) of Google Play Store (Android). De beide downloadomgevingen zijn zoals bekend naar hun aard publiek beschikbaar.

Om de ontwikkeling van de app mogelijk te maken hebben Apple en Google een API ontwikkeld.¹ Deze API maakt mogelijk dat de app op basis van het DP3T protocol² kan functioneren op hun besturingssystemen (iOS resp. Android). De API en het systeem waarvan de API onderdeel uitmaakt zijn zo ontworpen en opgezet dat Apple en Google geen toegang kunnen hebben tot de gegevens die betrekking hebben op de gebruikers. Dit blijkt uit de documentatie die Apple en Google daarover hebben bekendgemaakt. Aldus het document Exposure Notification. Frequently Asked Questions, v1.1, May 2020:³

- The system was also designed so that Apple and Google do not have access to information related to any specific individual.
- In keeping with our privacy guidelines, Apple and Google will not receive identifying information about the user, location data, or information about any other devices the user has been in proximity of.

De implementatiesoftware van het DP3T protocol verwerkt de TEKs, DKs en RPIs/contactcodes, én kan een risicoscore bepalen aan de hand van een in de app opgenomen set parameters en weegfactoren. De parameters en weegfactoren worden vastgesteld door VWS, in overleg met RIVM, GGD-en en OMT, en kunnen op basis van nieuwe (wetenschappelijke) inzichten periodiek worden aangepast.

Er is sprake van de verwerking van (pseudonieme) persoonsgegevens (RPIs/contactcodes) van betrokkene op de smartphones van andere gebruikers, en de verwerking van gedownloadede DKs en op basis daarvan gegenereerde (berekende) contactcodes. Deze gegevens zijn niet toegankelijk voor Apple en Google.

Apple en Google zijn daarmee partijen die betrokken zijn, maar niet zelfpersoonsgegevens verwerken. Het sluiten van een verwerkersovereenkomst met Apple en Google is daarom niet van toepassing, zij zijn immers geen verwerker.

¹ De documentatie over de door Apple en Google ontwikkelde API's is te vinden via www.apple.com/covid19/contacttracing (laatst. geraadpl. 1 juli 2020); Exposure Notification. FAQ, v1.1 May 2020; Exposure Notification. Cryptography Specification, v1.2 April 2020; Exposure Notification. Bluetooth Specification, v1.2, April 2020.

² DP3T wordt omschreven als "a secure, decentralized, privacy-preserving proximity tracing system. Its goal is to simplify and accelerate the process of identifying people who have been in contact with an infected person, thus providing a technological foundation to help slow the spread of the SARS-CoV-2 Virus. The system aims to minimise privacy and security risks for individuals and communities and guarantee the highest level of data protection." De documentatie over DP3T is te vinden in het DP3T Repository op <https://github.com/DP-3T/documents> (laatst. geraadpl. 1 juli 2020).

³ Exposure Notification. Frequently Asked Questions, v1.1, May 2020, par. 6 en 7, te vinden via www.apple.com/covid19/contacttracing (laatst. geraadpl. 1 juli 2020)

"Voor Android toestellen wordt om de notificatie-app te laten functioneren als voorwaarde gesteld dat geolocatie wordt aangezet. De Begeleidingscommissie adviseert de Minister van VWS bovendien om in de verwerkersovereenkomst met Google op te nemen dat gebruikers van Android toestellen niet verplicht worden om geolocatie aan te zetten, nu geolocatie niet noodzakelijk is voor het functioneren van de app."

Reactie: Dit ligt iets genuanceerder:

Google heeft de interpretatie dat het gebruik van Bluetooth kan leiden tot identificatie van objecten waarvan de locatie bekend is. Wie zo'n database raadpleegt kan dan weten waar men ongeveer is. Om die reden vraagt google hiervoor toestemming. De toestemming houdt niet in dat google vervolgens GPS gebruikt om de locatie bij te houden.

Apple volgt de stelling van google niet. Apple geeft aan dat de beschreven situatie waarvoor google toestemming vraagt niet mag en straft daarop. Google doet dit niet. Vandaar dat google toestemming zo heeft ingeregeld. E.e.a. is in bijgevoegde paper uiteengezet en wordt bovendien op Europees niveau besproken.

Zoals op het eerste punt uiteengezet is, zijn Apple en Google geen verwerker en hebben Apple en google reeds in het document exposure notification vermeldt dat zij geen toegang tot dergelijke gegevens. Het nader regelen is daarmee niet nodig.

"Bovenstaande geldt zowel voor de notificatie-app die wordt ontwikkeld in de context van COVID-19 alsook voor een eventuele toekomstige situatie waarin een notificatie-app in de besturingssystemen en/of software van Google en Apple zelf ingebouwd zal worden."

Reactie: Beide bedrijven hebben in hun mondelinge technische briefings een mogelijke fase twee ter sprake gebracht waarin vrijwel de gehele app functionaliteit 'verdwijnt' in het besturingssysteem en geassocieerde software. Het is bij deze mondeling verstrekte technische informatie gebleven. Vragen rond data verzameling, verwerking en toegang konden niet door de technische vertegenwoordigers beantwoord worden. Op dit moment heeft geen van de twee partijen deze plannen in een voldoende uitgewerkte en gedocumenteerde versie gedeeld om hier een analyse van te kunnen maken. Vragen hierover spelen bij meerdere landen. Gesprekken hierover worden dan ook op Europees niveau ingezet.

"De Begeleidingscommissie adviseert de Minister van VWS om – gegeven het maatschappelijk belang van de volksgezondheid, waartoe gebruik van de COVID-app kan bijdragen, de gevoelige aard van de gegevensverwerking en de schaal waarop gegevens zullen worden verwerkt – de Autoriteit Persoonsgegevens te verzoeken om toezicht te houden op zorgvuldige naleving van de regels ter bescherming van persoonsgegevens door alle bij de COVID-app betrokken partijen, inclusief Google en Apple."

Reactie: Het is de taak van de Autoriteit Persoonsgegevens om toezicht te houden op zorgvuldige naleving ter bescherming van persoonsgegevens van alle verwerkingen. Zo ook op de verwerkingen in het kader van de Covid-19 app. Het is echter niet aan de minister van VWS om te sturen op prioriteiten van de AP als onafhankelijke toezichthouder. Gedurende het gehele traject is regelmatig contact met de AP over de voortgang van de app. Er is afgesproken dat de minister van VWS de DPIA aan hen voorlegt ter advies en toegezegd dat de minister het advies van de AP betreft in zijn afwegingen.

"Ten slotte adviseert de Begeleidingscommissie om dit onderwerp in Europees verband aan te kaarten omdat dit probleem ook in andere EU-lidstaten voor Nederlandse ingezetenen en ingezetenen van andere lidstaten kan ontstaan. Tegelijkertijd adviseert de Begeleidingscommissie om vooral niet te wachten op een gemeenschappelijk Europees standpunt en onverwijld zelf contact op te nemen met Google en Apple. Met name gezien het beoogde tijdpad van de pilot met de COVID-19 notificatie-app."

Reactie: Zowel in Europees verband als op nationaal niveau is doorlopend overleg met Apple en Google. Dit zal actief worden voortgezet.